

Folketingets forhandlinger. (287)

4577 ^{22/5} 58: 2. beh. af f. t. l. om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd m. m. 4578

[Henry Christensen.]

mulighederne i folkeskolen på landet fremover kom til at svare til undervisningsmulighederne i købstæderne. Det har været formålet for bestræbelserne, og det er bl. a. dertil, undervisningsministeren gerne har villet have venstres medarbejderskab. Hele venstre stiller sig derfor meget uforstående over for, at den højtærede undervisningsminister har været så overraskende afvisende over for de synspunkter, som venstre på dette område har lagt for dagen. Vi mener, at den højtærede undervisningsminister havde haft al mulig saglig grund, måske også politisk grund, men i hvert fald saglig grund til at vise imødekommenhed over for vore synspunkter.

For hvad vil virkningen uvægerlig blive på et tidspunkt, hvor vi stadig har lærermangel i Danmark og vel desværre må påregne at have det i en lang periode? Vi vil stadig ude omkring have de landsbyordnede skoler og de købstadordnede skoler. Det er ikke bare sådan, at de købstadordnede skoler ligger i købstæderne, men de ligger også på landet, og dér kan lærerne få en højere løn end ved de andre skoler. Formålet er jo at bringe disse andre skoler undervisningsmæssigt på højde med den øvrige folkeskole her i landet, og derfor er tingene her i disharmoni, derfor bebrejder vi ministeren hans mangel på vilje til at nå et resultat her.

Hvad var der sket, hvis vi havde forsøgt at skabe et resultat? Selv om man havde ydet et halvt eller et helt alderstillæg til landsbyskolens lærere på lige fod med lærerne i købstadskolen, var det tidligst kommet til udbetaling for de førstes vedkommende om 6 år. Om 6 år, det var det tidligste tidspunkt. Jeg kan love undervisningsministeren, at ikke blot landsbylærerne, men også mange, mange mennesker ude omkring på landet, der i øvrigt deltager i arbejdet for at bringe landsbyskolen arbejdsmæssigt og undervisningsmæssigt på lige fod med byskolen, er bekymret over den afvisende stilling, der har været lagt for dagen. Vi i venstre er skuffet derover.

Det langvarige udvalgsarbejde er vel i hvert fald i denne omgang ved at være gennem den værste del af det, der har ligget for. Som det ærede medlem hr. Holger Eriksen sagde, har vi nået et resultat, vi har opnået en enighed, sagde det ærede medlem, og det har han også skrevet i sin avis. Jeg håber og går ud fra, at det ærede medlem har ret deri. Det var i hvert fald klart forudsætningen for de afsluttende aftaler, der blev truffet i udvalget, at der nu var enighed.

Det har derfor forbløffet mig nu bagefter at se udtalelser fra retsforbundet om, at det ikke var sikkert, at retsforbundet som parti ville stemme for disse ting, at partiet måske ville indtage en anden stilling under den senere afstemning.

Det, det her drejer sig om, er den årlige merudgift på 140 mill. kr., som en gennemførelse af forhøjelsen af tjenestemændenes lønninger vil betyde for statskassen. Fra mange sider, også fra venstre, rejstes allerede ved første behandling spørgsmålet om statskassens økonomiske muligheder for at honorere denne merudgift. Dette spørgsmål måtte ethvert ansvarligt medlem af det høje ting stille sig. Ingen, og da slet ikke vore tjenestemænd, kunne være tjent med en ny lov, som der ikke var fornøden økonomisk dækning bag. Det ligger også klart, at den vanskelige stilling, mange af vore erhverv befinder sig i, måtte give anledning til de mest omhyggelige overvejelser.

Venstres grundsynspunkt har imidlertid været, at det først og fremmest måtte være det private erhvervsliv, der fastsatte det lønniveau, der almindeligvis måtte være gældende. Staten måtte derefter indrette et lønniveau under hensyntagen til det af erhvervslivet fastlagte. Således er det også gået denne gang. Statens lønninger fastsættes nu først efter, at lønniveauet er fastsat på alle de overenskomstområder, hvor arbejdsmarkedets parter i by og på land har forhandlet. Det må ved fastsættelsen af statens lønniveau endvidere tages i betragtning, at siden sidste lønrevision i